

NORSK FILOSOFI

Merkelappen «norsk filosofi» vekker raskt reaksjoner. Finnes det en særegen norsk tanketradisjon, eller er «norsk filosofi» kun en idéhistorisk karakteristikk av filosofi som er produsert innenfor landets grenser? Med dette temanummeret ønsker vi å hente de norske filosofene frem i lyset, og undersøke hvilke forbindelseslinjer de har til hverandre og til tenkere utenfor Norge.

Her møter du blant andre skikkelser som Arne Næss, Peter Wessel Zapffe og Ludvig Holberg – men også mindre kjente navn fra den norske filosofihistorien, slik som Laura Grimm. Grimm, landets første kvinne med magistergrad i filosofi, var aktiv innen forskning på antikkens tenkere og vakte på 1960-tallet debatt med sine tolkninger av Platons dialog *Menon*. Mer om henne kan du lese i Cathrine Felix' bidrag til spalten *Frem fra gjemselen*.

Harald Støren kaster i artikkelen «Djupøkologien til Arne Næss sett i ljøs av Spinozas etikk» et granskende blikk på det metodologiske grunnlaget for dypøkologien, og vender seg mot Baruch de Spinozas *magnum opus* for å undersøke hvor dypt røttene til Næss' miljøfilosofi går. Er Næss' forankring av den dypøkologiske modellen i Spinozas tenkning holdbar? Støren utforsker dette spørsmålet med utgangspunkt i Jon Wetlesens tolkning av Spinoza, og viser hvordan Spinozas utsagn kan trekkes i motsatt retning.

Næss' filosofi er også gjenstand for kritikk i Ørjan Steiro Mortensens «Zapffe, Næss og naturen som ikke var der». I denne artikkelen settes Næss' økosofi opp mot Zapffes biosofi, og Mortensen går de to teoriene etter i sømmene. Ifølge artikkelforfatteren strander både Næss' og Zapffes tilnærming til forholdet mellom menneske og natur – henholdsvis på grunn av sin optimisme og sin pessimisme overfor vår evne til å påvirke naturen. Zapffes pes-

simisme tematiseres også i Sigurd Nøstberg Hovds tekst «Gudløs teologi», hvor han vurderer Lars Adrian Johnsen's masteroppgave om forholdet mellom Zapffes begrep om det tragiske og Albert Camus' begrep om det absurde.

Professor i filosofi ved UiO Arne Johan Vetlesen svarer i sin samtale med *Filosofisk supplement* et kontant «nei» på spørsmålet om det finnes en egen norsk filosofitradisjon – og følger opp med et forsvar for det han kaller «den norske generalisten», en figur Vetlesen ser i sammenheng med det omdiskuterte ex.phil.-faget ved norske universiteter.

Som vanlig kan vi også by på bokanmeldelse – denne gang ved Andreas Harald Aure, som har anmeldt antologien *Ludvig Holbergs naturrett*. I sin anmeldelse presenterer Aure en mindre kjent side av Holberg, idet han retter fokus mot komediedikterens virke som moralfilosof. Vi er også stolte over å presentere Dagfinn Føllesdals artikkel «Husserls noemaomgrep» for første gang på norsk, oversatt av redaksjonens Alexander Myklebust og med ny innledning av Føllesdal.

I tillegg til dette vil du finne tekster som beveger seg utenfor temaets grenser. Hilde Vinje vurderer fjorårets gjendiktning av Platons *Sokrates' forsvarstale*, mens Hallvard J. Fossheim blir intervjuet om forbindelsene mellom film og filosofi.

Tematekstene i dette nummeret gir intet entydig svar på hva «norsk filosofi» er. De levner likevel ingen tvil om at det har skjedd interessante ting i filosofien her til lands. Norsk eller ei – redaksjonen både håper og tror du vil finne mye god filosofi i årets første nummer av *Filosofisk supplement*.

God lesning!

Espen Dyrnes Stabell &
Hilde Vinje,
redaktører